Literární druhy a žánry

Literární druhy:

- **poezie**
- **próza**
- **drama**

tradiční dělení:

- **lyrika**
- **epika**
- **drama**

Literární žánry:

= liter. formy a typy, které se vyznačují shodnými znaky z hlediska obsahového či formálního

Literární žánry v próze (1)

- **román**
- **povídka**
- **novela**
- **anekdota**

(dle rozsahu)

Literární žánry v próze (2)

- historická próza (román, povídka, ...)
- próza ze současnosti
- utopická próza
- vědeckofantastická próza
- životopisná próza
- humoristická próza
- pohádka

(dle tématu)

Literární žánry v próze (3)

(druhy románu)

- **rytířský román**
- **španělský pikareskní román**
- **dobrodružný román**
- **psychologický román**
- **detektivní román**
- **sociální román**
- **válečný román**
- **román – řeka**
- **román v dopisech**
- **románová kronika**
- **„román pro služky“, erotický román, ... *(triviální literatura)***

Literární žánry v poezii

(v lyrické poezii)

- přírodní lyrika
- milostná lyrika
- reflexivní lyrika
- občanská (politická) lyrika
- píseň

(v lyrickoepické poezii)

- romance
- balada

(v epické poezii)

- epos
- balada

Literární žánry v dramatu

- **tragédie**
- **komedie**
- **fraška**

- **jednoaktovka**
- **skeč**

Ukázka triviální literatury

Víťa si ho všimla hned, jak vešel do dveří. Drcla do Nel. „Mrkni ke dveřím, Pane Bože, to je chlap."

Vysoký, štíhlý v pase a bedna v ramenou. Světlejší brunet, dobronzova opálený. Úzké rifle zvýrazňovaly jeho nádherný zadeček a bílé tričko bez rukávů s hlubokým kulatým výstřihem odhalovalo pevné, svalnaté tělo.
Dokonalost sama a pastva pro oči všeho ženského pokolení.
Přišel ještě s jedním jemu podobným, ale ten už Víťu nezaujal, i když taky nebyl k zahození. Oběma mohlo být 25 - 27 let. Očima sjel vinárnu jak měsíční krajinu a usadil se i s tím druhým u stolku vedle parketu, šikmo od Víti. To už byla děvčata vyzvána k tanci. Byla to série rychlejších tanců, a tak, když se vrátily ke stolku, žíznivě se vrhly na svou colu s ledem. Nel si zapálila, ale Víťa neměla chuť. Pomalu upíjela svou colu a rozhlížela se po vinárně. Všimla si, že tam ti dva stále sedí, a snivě se zadívala na tu mužskou krásu. On, asi pocítil její pohled. S mírným úšklebkem ji sjel pohledem pána světa. Přestože snila, okamžitě zareagovala a na jeho úšklebek odpověděla podobně. To, co následovalo, vyrazilo Vítě dech. On vyvalil oči a zíral na ni jako na mimozemšťana. Víťa se zvedla a hrdě odkráčela na WC. Když se vracela ke stolku, cítila na sobě jeho pohled. Ještě kývla na číšníka a objednala láhev červeného. Posadila se a zapálila si. Číšník přinesl víno a se souhlasem Nel jej rozléval do sklínek. Děvčata si přiťukla. Začala se hrát další série k tanci, a to pomalou skladbou New Orleans od Animals. Víťa ztuhla, byla to její nejmilejší skladba. Ta nejzamilovanější, obalená ve vzpomínkách, něžná a opojná. Ucítila na sobě pohled. Se slzami v očích se rozhlédla a zachytila jeho pohled. Lehce pokynul hlavou a z jeho rtů četla prosbu o tanec.
Přikývla na souhlas a pomalu se zvedla. Když ji vzal do náruče, celá se rozechvěla. Vnímala hudbu, zpěv, tanec a jeho objetí. Cítila jeho rty ve vlasech a zaslechla jeho šepot. "Cos to se mnou udělala, jsi moc milá, víš to? Jsem Mirek - a ty?" Uslyšela svůj hlas. "Víťa, jmenuji se Víťa." Víc už nebylo třeba slov. Oddali se hudbě a tanci. Něžně ji tiskl v objetí, líbaje ji do vlasů, na čelo a na šíji. Celá se mu poddala, cítíc jeho chvění. Byla to jejich chvíle souznění. Prožívali spolu něco, co se dá jen těžko definovat. Svět kolem nich přestal existovat.

Ukázka triviální literatury

Víťa si ho všimla hned, jak vešel do dveří. Drcla do Nel. „Mrkni ke dveřím, Pane Bože, to je chlap."

Vysoký, štíhlý v pase a bedna v ramenou. Světlejší brunet, dobronzova opálený. Úzké rifle zvýrazňovaly jeho nádherný zadeček a bílé tričko bez rukávů s hlubokým kulatým výstřihem odhalovalo pevné, svalnaté tělo.
Dokonalost sama a pastva pro oči všeho ženského pokolení.
Přišel ještě s jedním jemu podobným, ale ten už Víťu nezaujal, i když taky nebyl k zahození. Oběma mohlo být 25 - 27 let. Očima sjel vinárnu jak měsíční krajinu a usadil se i s tím druhým u stolku vedle parketu, šikmo od Víti. To už byla děvčata vyzvána k tanci. Byla to série rychlejších tanců, a tak, když se vrátily ke stolku, žíznivě se vrhly na svou colu s ledem. Nel si zapálila, ale Víťa neměla chuť. Pomalu upíjela svou colu a rozhlížela se po vinárně. Všimla si, že tam ti dva stále sedí, a snivě se zadívala na tu mužskou krásu. On, asi pocítil její pohled. S mírným úšklebkem ji sjel pohledem pána světa. Přestože snila, okamžitě zareagovala a na jeho úšklebek odpověděla podobně. To, co následovalo, vyrazilo Vítě dech. On vyvalil oči a zíral na ni jako na mimozemšťana. Víťa se zvedla a hrdě odkráčela na WC. Když se vracela ke stolku, cítila na sobě jeho pohled. Ještě kývla na číšníka a objednala láhev červeného. Posadila se a zapálila si. Číšník přinesl víno a se souhlasem Nel jej rozléval do sklínek. Děvčata si přiťukla. Začala se hrát další série k tanci, a to pomalou skladbou New Orleans od Animals. Víťa ztuhla, byla to její nejmilejší skladba. Ta nejzamilovanější, obalená ve vzpomínkách, něžná a opojná. Se slzami v očích se rozhlédla a zachytila jeho pohled. Lehce pokynul hlavou a z jeho rtů četla prosbu o tanec.
Přikývla na souhlas a pomalu se zvedla. Když ji vzal do náruče, celá se rozechvěla. Vnímala hudbu, zpěv, tanec a jeho objetí. Cítila jeho rty ve vlasech a zaslechla jeho šepot. "Cos to se mnou udělala, jsi moc milá, víš to? Jsem Mirek - a ty?" Uslyšela svůj hlas. "Víťa, jmenuji se Víťa." Víc už nebylo třeba slov. Oddali se hudbě a tanci. Něžně ji tiskl v objetí, líbaje ji do vlasů, na čelo a na šíji. Celá se mu poddala, cítíc jeho chvění. Byla to jejich chvíle souznění. Prožívali spolu něco, co se dá jen těžko definovat. Svět kolem nich přestal existovat.

Znaky a postupy triviální literatury s milostnými náměty

- **Obsahová i jazyková schematičnost**
- **Nepříliš bohatá slovní zásoba, opakování týchž výrazů (zejména těch, které zachycují emoce)**
- **„Láska na první pohled“, dva lidé jsou „stvořeni jeden pro druhého“**
- **Již při prvním setkání jeden druhého pokládá za „ideál“, „splněný sen“**
- **Vnější svět pro ústřední dvojici přestává existovat, milenci jej nevnímají**
- **„Happy end“ navzdory všem „komplikacím“ či „nedorozuměním“**